

INSTITUIE ART. 697 ALIN. (2) DIN CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ O NOUĂ IPOTEZĂ PENTRU INTERVENIREA PERIMĂRII EXECUTĂRII SILITE?

DOI: 10.24193/SUBBiur.68(2023).1.2
Data publicării online: 12.06.2023

Șerban MIRCIOIU*

Abstract: Prezentul articol urmărește să răspundă la întrebarea dacă dispozițiile art. 697 alin. (2) C.proc.civ. instituie un nou caz în care poate interveni perimarea executării silite.

Spre deosebire de vechiul cod de procedură civilă, noua reglementare a perimării executării silite impune ca premisă esențială a declanșării curgerii termenului de perimare de șase luni de zile, existența unei solicitări scrise, din partea executorului judecătoresc, adresată creditorului în vederea efectuării unui act sau a unui demers necesar executării silite. Suntem de părere că, dispozițiile art. 697 alin. (2) C.proc.civ. nu instituie un nou caz în care poate interveni perimarea executării silite, ci reglementează doar situația curgerii termenului de perimare.

Pentru a începe să curgă termenul de perimare este necesar ca executorul judecătoresc să-i solicite creditorului îndeplinirea unui act sau demers. În lipsa acestui demers termenul perimării nu curge.

Pe cale de consecință, art. 697 alin. (2) C.proc.civ. nu stabilește un caz suplimentar în care poate interveni perimarea.

Cuvinte cheie: perimarea executării silite; suspendarea executării silite la cererea creditorului; suspendarea termenului de perimare a executării silite.

* Dr. Șerban Mircioiu Avocat, Baroul Cluj, lector I.N.P.P.A., e-mail: serban.mircioiu@avocatmircioiu.ro, <https://orcid.org/0009-0008-7858-5930>.

DOES ARTICLE 697, PARAGRAPH (2) OF THE
ROMANIAN CIVIL PROCEDURE CODE
INSTITUTE A NEW HYPOTHESIS AS TO THE
INTERVENTION OF OBSOLESCENCE OF
FORCED EXECUTION?

Abstract: The purpose of this article is to provide an answer to the question of whether the provisions of article 697, paragraph (2) of the Civil Procedure Code institute a new case wherein the obsolescence of forced execution may intervene.

Unlike the former civil procedure code, the new regulation of forced execution obsolescence imposes, as an essential premise for the triggering of lapse of the six months obsolescence term, the existence of a written request by the officer of the court addressed to the creditor, in view of performing an action or a intercession required by forced execution. In our opinion, the provisions of said article 697, paragraph (2) of the Civil Procedure Code do not institute a new case wherein the obsolescence of forced execution may intervene by merely regulates the situation of such obsolescence term lapse.

For the obsolescence term to start lapsing, it is necessary for an officer of the court to ask the creditor to carry-out an action or an intercession. In the absence of such intercession, the obsolescence term does not lapse.

By way of consequence, article 697, (paragraph (2) of the Civil Procedure Code does not determine an additional case wherein obsolescence may occur.

Key words: forced execution obsolescence; suspension of forced execution at the creditor's request; suspension of the term for obsolescence of forced execution.

Cuprins

I.	Aspecte introductive.....	45
II.	Definiție. Condițiile perimării executării silite.....	46
III.	Suspendarea executării silite la cererea creditorului conform art. 701 alin. (2) din Codul de procedură civilă.....	48
IV.	Instituie art. 697 alin. (2) C.proc.civ. un nou caz în care poate interveni perimarea executării silite?.....	50
V.	Concluzii.....	61

I. Aspecte introductive

Instituția perimării executării silite a făcut obiectul unor ample analize în literatura juridică¹, cu toate că și-a pierdut mult din valențele practice sub imperiul noului Cod de procedură civilă², în raport de vechiul Cod de procedură civilă de la 1865³. Au rămas însă unele probleme insuficient clarificate în practica judiciară în special în ceea ce privește interpretarea dispozițiilor art. 697 alin. (2) C.proc.civ. corelat cu instituția perimării executării silite. Materialul de față își propune să răspundă la întrebarea dacă dispozițiile art. 697 alin. (2) C.proc.civ. instituie un nou caz în care poate interveni perimarea executării silite.

¹ A se vedea: P. POP, *Câteva aspecte teoretice și practice ale perimării executării silite*, în RRES nr. 1/2015, pp. 53-75; P. POP, *O încercare de deslușire a unor aspecte practice ale perimării executării silite*, în E. OPRINA, V. Bozeșan (coord.), *Executarea silită – dificultăți și soluții practice* –, vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2016, pp. 325-341; V. Bozeșan, *Intervenirea perimării doar cu privire la unele modalități ale executării silite*, în E. OPRINA, V. BOZEȘAN (coord.), *Executarea silită – dificultăți și soluții practice* –, vol. III, Ed. Universul Juridic, București, 2021, pp. 189-195.

² Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în M.of.: 545 din 3 august 2012, cu modificările și completările ulterioare.

³ Publicat în M.of.: 200 din 11 septembrie 1865.

II. Definiție. Condițiile perimării executării silite.

Perimarea executării silite a fost definită drept: „o sancțiune procesuală ce determină stingerea actelor de urmărire ca o consecință a lipsei de diligență a creditorului, care nu manifestă stăruință pentru realizarea executării silite începute la cererea sa”⁴.

În literatura de specialitate s-a ajuns la concluzia că: „... din economia dispozițiilor art. 697 alin. (1) C.proc.civ. rezultă că pentru a interveni perimarea executării silite, trebuie întrunite cumulativ mai multe condiții:

- a) să existe o executare silită în curs;
- b) executorul să-i fi solicitat, în scris, creditorului îndeplinirea unui act sau demers necesar executării silite;
- c) de la data solicitării scrise a executorului judecătoresc să fi trecut 6 luni;
- d) existența culpei creditorului pentru neîndeplinirea actului sau demersului necesar executării silite”⁵.

Aceste condiții cumulative se desprind din cuprinsul art. 697 alin. (1) C.proc.civ. care prevede faptul că: „în cazul în care creditorul, din culpa sa, a lăsat să treacă 6 luni fără să îndeplinească un act sau demers necesar executării silite, ce i-a fost solicitat, în scris, de către executorul judecătoresc, executarea se perima de drept”.

Spre deosebire de vechiul cod de procedură civilă, noua reglementare a perimării executării silite *impune ca premisă esențială a declanșării curgerii termenului de perimare* de șase luni de zile existența unei solicitări

⁴ A se vedea I. LEȘ, *Perimarea executării silite*, în „Dicționar de drept procesual civil”, de M. N. Costin, I. LEȘ, M. Șt. MINEA, D. RADU, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983, p. 337.

⁵ A se vedea P. POP, *O încercare de deslușire a unor aspecte...*, p. 325.

scrise din partea executorului judecătoresc, adresată creditorului în vederea efectuării unui act sau a unui demers necesar executării silite.

Termenul de perimare începe să curgă împotriva creditorului de la data la care creditorului i-a fost comunicată, în scris, necesitatea aducerii la îndeplinire a unui act de procedură sau a unui demers necesar executării silite ca o sancțiune împotriva pasivității acestuia.

Odată îndeplinite aceste condiții cumulative perimarea urmează a se constata de către instanța de executare, la cererea executorului judecătoresc sau a părții interesate, prin încheiere dată cu citarea în termen scurt a părților conform art. 698 alin. (1) C.proc.civ.

Creditorul nu este însă lipsit de mijloace procesuale împotriva unei eventuale solicitări nelegale venite din partea executorului judecătoresc, deoarece astfel cum în mod just s-a arătat:

„... în situația în care actul sau demersul solicitat de către executor este considerat de către creditor a nu avea un caracter indispensabil pentru buna desfășurare a procedurii execuționale, executorul apreciind în mod eronat acest lucru, termenul de perimare nu își va începe cursul. În această situație, adică atunci când executorul judecătoresc va opri executarea, cu motivarea eronată că solicitarea sa nu a fost dusă la îndeplinire de către creditor, acesta din urmă va avea la îndemână mijlocul procesual al contestației la executare, bazându-se pe caracterul nelegal al refuzului executorului judecătoresc de a continua executarea silită, astfel cum este prevăzut de art. 712 alin. (1) teza finală C. proc.civ.⁶”

Așa cum am observat, în esență, dispozițiile art. 697 alin. (1) C.proc.civ. nu impun dificultăți deosebite de interpretare.

Nu același lucru se poate spune însă despre dispozițiile art. 697 alin. (2) C.proc.civ. care prevede că:

⁶ A se vedea P. POP, *Sanțiuni procedurale în procesul civil*, Editura Universul Juridic, București, 2016, p. 337.

„... în caz de suspendare a executării, termenul de perimare curge de la încetarea suspendării. Termenul de perimare nu se suspendă pe timpul cât executarea silită este suspendată la cererea creditorului”.

În literatura de specialitate și în practica judiciară s-au conturat două posibile interpretări ale dispozițiilor art. 697 alin. (2) C.proc.civ., pe care le vom dezvolta în cele ce urmează, după ce vom clarifica noțiunea de suspendare voluntară a executării silite.

III. Suspendarea executării silite la cererea creditorului conform art. 701 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Suspendarea voluntară a executării silite „reprezintă un incident procedural care constă în oprirea temporară a executării silite după ce executarea silită fost pornită sau chiar înainte de a se începe executarea silită, caz în care are ca efect amânarea declanșării acesteia”⁷.

Suspendarea voluntară a executării silite intervine la cererea creditorului conform art. 701 alin. (2) C.proc.civ. ca o manifestare particulară în faza executării silite a *principiului disponibilității* consacrat de art. 9 C. pr. civ., „această măsură fiind dispusă de executorul judecătoresc prin *încheiere*”⁸.

În conformitate cu art. 657 alin. (1) C. pr. civ., „amânarea, suspendarea și încetarea executării silite, eliberarea sau distribuirea sumelor

⁷ A se vedea: V. MITEA, în I. DELEANU, V. MITEA, S. DELEANU, *Noul Cod de procedură civilă: comentarii pe articole*, vol. II, Ed. Universul juridic, București, 2013, p. 109; B.A. ARGHIR, *Motivele de suspendare a executării silite*, în E. OPRINA, V. Bozeșan (coord.), *Executarea silită – dificultăți și soluții practice* –, vol. II, Ed. Universul Juridic, București, 2017, pp. 372.

⁸ A se vedea N-H. ȚIȚ, *Executarea silită. Partea generală*, Ed. Hamangiu, București, 2016, p.262.

obținute din executare, precum și alte măsuri anume prevăzute de lege se dispun de executorul judecătoresc prin încheiere care trebuie să cuprindă elementele arătate la literele a) - j)”.

Încheierea executorului judecătoresc care are ca efect „înghețarea” executării silite în starea în care se află, urmează să fie dată fără citarea părților, se comunică acestora, și poate fi atacată numai cu contestație la executare de către toți cei interesați sau vătămați prin această măsură.

S-a arătat în mod pertinent și faptul că, dreptul creditorului de a solicita suspendarea voluntară a executării silite „nu este unul absolut și că odată cu depunerea ofertelor de cumpărare de către terțele persoane, creditorul nu poate, de regulă, să obțină suspendarea executării silite, dacă acesta își întemeiază cererea exclusiv pe disponibilitatea sa, ce i-a fost conferită prin art. 701 alin. (2) C.proc.civ. ”⁹.

⁹ A se vedea: V. BOZEȘAN, *(Im)posibilitatea creditorului de a solicita suspendarea executării silite în cursul desfășurării vânzării bunului la licitație publică*, în E. OPRINA, V. BOZEȘAN (coord.), *Executarea silită – dificultăți și soluții practice* –, vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2016, pp. 351-355; F. MUREȘAN, P.O. VANCA, *Limitarea dreptului privind suspendarea executării silite la cererea creditorului. Repere doctrinare și jurisprudențiale*, în RRES nr. 1/2021, pp. 15-34.

IV. Instituie art. 697 alin. (2) C.proc.civ. un nou caz în care poate interveni perimarea executării silite?

Așa cum am arătat mai sus, art. 697 C.proc.civ. care poartă denumirea marginală „*Termenul de perimare*” stabilește, în alin. (2) teza a II-a, faptul că: „*Termenul de perimare nu se suspendă pe timpul cât executarea silită este suspendată la cererea creditorului*”.

În mod oarecum surprinzător, în literatura de specialitate, un autor, interpretând dispozițiile art. 697 alin. (2) C.proc.civ. teza a II-a, a ajuns la concluzia că:

„Spre deosebire de vechea reglementare [art. 389 alin. (2) C. pr. civ. 1948], art. 697 alin. (2) C. pr. civ. aduce în teza sa finală un aspect de noutate important, în sensul că termenul de perimare nu se va suspenda în situația în care suspendarea executării va fi cerută de către creditor, ceea ce ne duce la *concluzia că, ori de câte ori executarea va face obiectul suspendării pentru alte motive decât cererea creditorului, în mod corelativ se va suspenda și termenul de perimare*. Atunci când creditorul, în baza dreptului său de dispoziție solicită suspendarea executării silite conform art. 701 alin. (2) C.proc.civ., *termenul de perimare va curge, pentru că legiuitorul, în mod judicios, a considerat că suspendarea cerută de creditorul urmăritor se suprapune cu lăsarea în nelucrarea a executării, din motive imputabile acestuia din urmă*”¹⁰.

Această interpretare a fost ulterior preluată de alți autori, a căror autoritate nu poate fi pusă sub semnul întrebării. Astfel s-a ajuns la concluzia că:

„Din economia dispozițiilor art. 697 alin. (2) C. pr. civ. rezultă că legea are în vedere cazurile în care suspendarea executării a intervenit în baza unei prevederi legale sau a fost stabilită de instanță sau de un alt organ jurisdicțional competent, nu și situația în care executarea a

¹⁰ A se vedea: P. POP, *O încercare de deslușire a unor aspecte...*, pp. 328-329; P. POP, *Sancțiuni procedurale în procesul...*, p. 326.

fost suspendată la cererea creditorului urmăritor. În cazul în care executarea silită este suspendată la cererea creditorului urmăritor, în condițiile art. 701 alin. (2) C.proc.civ., *termenul de perimare începe să curgă de la data la care executorul judecătoresc dispune suspendarea la solicitarea creditorului*¹¹.

Pe cale de consecință, se arată în continuare că:

„Întrucât art. 697 alin. (2) teza a II-a C. pr. civ., termenul de perimare nu se suspendă pe timpul cât executarea silită este suspendată la cererea creditorului, *suspendarea voluntară a executării silite de către creditor are ca efect începerea curgerii termenului de perimare*. Creditorul care solicită suspendarea executării silite trebuie, așadar, să fie diligent și să formuleze cererea de reîncepere a executării înainte de expirarea termenului de perimare, care, în acest caz, se calculează de la data la care a intervenit suspendarea”¹².

În literatura de specialitate a fost exprimat și un punct de vedere mai nuanțat în sensul că:

„Prin încheierea de suspendare, executorul judecătoresc va pune în vedere creditorului că, în cazul în care nu solicită reluarea executării silite în termen de 6 luni, operează perimarea. Pe perioada suspendării voluntare a executării, termenul de perimare curge, așa încât la expirarea termenului de 6 luni, calculat de la data comunicării către creditor a încheierii de suspendare, operează de drept perimarea. Termenul de perimare nu curge însă în cazul în care creditorului nu i s-a pus în vedere, în scris, că pentru continuarea executării este necesară formularea unei cereri în acest sens”¹³.

Practic în această interpretare perimarea ar începe să curgă nu de la data la care executorul judecătoresc dispune suspendarea la solicitarea

¹¹ A se vedea G. BOROI, M. STANCU, *Drept procesual civil*, ed. a 5-a, Editura Hamangiu, București, 2020, p. 1228. Această opinie nu se regăsește însă și în prima ediție a autorilor G. Boroi, M. STANCU, *Drept procesual civil*, Editura Hamangiu, București, 2015.

¹² A se vedea G. BOROI, M. STANCU, *Drept procesual civil...*, p. 1218.

¹³ A se vedea N-H. Țiț, *Executarea silită. Partea Generală...*, p. 262.

creditorului ci de la data comunicării către creditor a încheierii de suspendare și numai cu condiția ca în cuprinsul încheierii de suspendare executorul judecătoresc să menționeze faptul că, în cazul în care creditorul nu solicită reînceperea executării silite în termen de 6 luni, operează perimarea, iar că pentru continuarea executării este necesară formularea unei cereri în acest sens.

O parte însemnată a practicii judiciare a îmbrățișat punctul de vedere expus mai sus în sensul că în situația în care executarea silită a fost suspendată la cererea creditorului următor, automat, termenul de perimare începe să curgă de la data la care executorul judecătoresc dispune suspendarea în condițiile art. 701 alin. (2) C.proc.civ. și se împlinește după trecerea celor 6 luni de zile.

Astfel, în practica judiciară s-a decis (în complet de divergență) în sensul că:

„... legiuitorul a prevăzut o situație de excepție la aliniatul 2, teza a II -a a art. 697 C.proc.civ., potrivit căreia în situația în care executarea silită este suspendată la cererea creditorului, pe durata suspendării, termenul de perimare nu este suspendat. Altfel spus, *în cazul suspendării la cererea creditorului, termenul de perimare curge de la data începerii suspendării*, întrucât din acest moment creditorul este cel care lasă executarea silită în nelucrare spre deosebire de celelalte cazuri de suspendare care nu sunt expresie a voinței creditorului, a principiului disponibilității. De fapt acesta este și sensul dispoziției [termenul de perimare nu se suspendă pe timpul cât executarea silită este suspendată la cererea creditorului]. *Per a contrario*, dacă termenul de perimare nu este suspendat atunci înseamnă că acesta curge”¹⁴.

Această interpretare însușită de unele instanțe pornește de la ideea că art. 697 C.proc.civ. reglementează două ipoteze distincte în care poate

¹⁴ A se vedea în acest sens T Cluj, dec.: 2460/2018 din data de 13.11.2018 [luată cu opinie majoritară], online: <http://www.rolii.ro/hotarari/5c09dfa2e49009a01a000029>.

intervenii perimarea executării silite, cele două ipoteze fiind independente una față de cealaltă. În ipoteza reglementată de art. 697 alin. (2) teza a II-a C. pr. civ. intervenirea perimării executării silite nu ar mai fi condiționată de existența unei solicitări în scris a executorului judecătoresc, adresată creditorului, în vederea îndeplinirii unui act sau demers necesar executării silite.

Practica judiciară a mers chiar mai departe în interpretarea dispozițiilor art. 697 alin. (2) teza a II-a C. pr. civ. în sensul că s-a admis chiar și faptul că perimarea executării silite urmează să opereze după intervenirea unei *suspendări legale* deoarece:

„... art. 697 C.proc.civ. reglementează două ipoteze diferite și independente una de cealaltă. În cazul alineatului (1), deși executarea silită nu este suspendată, aceasta nu poate continua din cauza creditorului care nu îndeplinește un act ce i s-a pus în vedere în scris de către executor, astfel încât începe să curgă termenul de perimare care reprezintă o sancțiune împotriva pasivității creditorului. În situația menționată la alineatul (2), executarea silită este suspendată, *fie de drept fie la dispoziția instanței de judecată, iar la încetarea suspendării începe să curgă termenul de perimare fără a fi necesară îndeplinirea cumulativă și a condițiilor impuse la alin. (1)*. Conform art. 701 alin. (5) C.proc.civ., după încetarea suspendării, *indiferent de natura acesteia*, executorul dispune continuarea executării silite *doar la cererea părții interesate*. Coroborând dispozițiile menționate anterior, creditorul beneficiază de un termen de 6 luni, de la momentul încetării suspendării, pentru a solicita reluarea executării silite *în caz contrar operând perimarea acesteia pentru a sancționa pasivitatea acestuia*”¹⁵.

Tot în practica judiciară s-a mai decis uneori și că perimarea executării silite urmează să opereze după intervenirea unei *suspendări judiciare* cu motivarea că:

¹⁵ Jud. sec. 3 București, sent.civ.: 1085/2019 din data de 08.02.2019, online: <http://www.rolii.ro/hotarari/5cd4d928e49009b01c00002e>.

„... din prevederile art. 697 alin. (2) din Codul de procedură civilă reiese foarte clar că perimarea executării silite intervine atunci când au trecut 6 luni de la data încetării suspendării executării silite *dispuse printr-o hotărâre judecătorească, așa cum este cazul în speță*, dacă creditorul nu a solicitat executorului judecătoresc continuarea executării silite conform art. 701 alin. (5) din Codul de procedură civilă”¹⁶.

Nu putem împărtăși argumentele expuse în deciziile redate mai sus în sensul că perimarea executării silite ar urma să intervină, automat, atunci când au trecut 6 luni de zile de la data încetării unei *suspendări legale* sau a unei *suspendări judecătorești*. Trecând peste faptul că nu rezulta „foarte clar că perimarea executării silite intervine” se poate observa cu ușurință că aceste din urmă soluții contravin chiar teoriei care susține faptul că *termenul de perimare ar începe să curgă în mod automat numai în cazul unei suspendări voluntare a executării silite*, și nicidecum în urma încetării unei *suspendări legale* sau a unei *suspendări judecătorești* a executării silite.

Alte instanțe de judecată au îmbrățișat un alt punct de vedere. În mod întemeiat s-a decis că:

„Alineatul (2) teza I din art. 697, nu prevede o nouă ipoteză pentru intervenirea perimării ci doar reglementează situația curgerii termenului de perimare în situația suspendării executării silite din alte motive decât la cererea creditorului. Totodată, tribunalul are în vedere că teza a II-a a acestui alineat reglementează în mod expres faptul că termenul de perimare nu se suspendă pe timpul cât executarea silită este suspendată la cererea creditorului, observându-se așadar faptul că și această teză se referă tot *doar la curgerea termenului de perimare, iar nu și la condițiile în care intervine perimarea*. Distincția pe care o face legiuitorul în cele două teze ale alineatului (2) al art. 697 privește efectele diferite pe care le are asupra curgerii termenului de perimare suspendarea dispusă la cererea creditorului față de o suspendare dispusă din alte motive. Astfel, la analiza unei

¹⁶ T. Mureș, dec.civ.: 141/2021 din data de 03.03.2021, online: <http://www.rolii.ro/hotarari/60667a6ee490093c2700003b>.

cereri vizând perimarea executării silite, dispozițiile art. 697 alin. (2) trebuie interpretate coroborat cu cele ale alin. (1) ale aceluiași articol.

Prin urmare, tribunalul reține că, în situația prevăzută de alin. (2) al art. 697, termenul de perimare va începe să curgă de la încetarea suspendării cu condiția ca, anterior acesteia, creditorului să i se fi solicitat de către executorul judecătoresc în scris efectuarea unui anumit demers sau act de procedură, iar creditorul, în mod culpabil, să nu îndeplinească actul sau demersul solicitat.

Așadar, tribunalul constată că nu poate fi primită interpretarea dată de către apelantă dispozițiilor alin. (2) teza I din art. 697 C.proc.civ. în sensul că intervenirea perimării după perioada suspendării se constată dacă creditorul nu a făcut demersurile necesare reluării executării silite în termenul de 6 luni fără a fi necesară îndeplinirea altor condiții.

În alte cuvinte, așa cum s-a menționat, aceste dispoziții legale nu instituie un nou caz de perimare a executării silite pentru argumentele deja expuse¹⁷.

Așadar „alin. (2) al art. 697 C.proc.civ. nu poate fi perceput ca un caz distinct de începere a termenului de perimare, ci, coroborat cu alin. (1) al art. 697 C.proc.civ., fiind interpretat ca o reglementare a termenului de perimare care deja a început să curgă ca urmare a neconformării creditorului la cererea formulată de executor ”¹⁸.

Interpretarea corectă a aliniatului (1), a art. 697 C.proc.civ. este în sensul că acesta reglementează curgerea termenului de perimare, iar aliniatul (2) teza a II -a a art. 697 C.proc.civ. se referă la ipoteza în care termenul de

¹⁷ T. București, dec.civ.: 2840/2020 din data de 16.11.2020, online: <http://www.rolii.ro/hotarari/5ffe61dce4900980220000de>.

¹⁸ A se vedea Ș. MAXIM, *Executare silită. Perimare executare silită. Obligativitatea îndeplinirii condițiilor impuse de art. 697 Cod de procedură civilă*, în RRDA, nr. 2/2019, p. 159.

perimare a fost deja pus în mișcare în urma unei cereri scrise a executorului judecătoresc, iar ulterior intervine o suspendare legală sau judecătorească a executării silite care va suspenda și curgerea termenului de perimare cu excepția unei cereri de suspendare voluntare venită din partea creditorului care nu suspendă curgerea termenului de perimare.

Rațiunea textului legal este aceea de a nu permite creditorului ca, prin propria lui voință, să eludeze normele legale privind intervenirea perimării executării silite, respectiv ca în ipoteza în care creditorul este sesizat de către executorul judecătoresc cu o solicitare în vederea efectuării unui act sau a unui demers necesar executării silite acesta să paralizeze curgerea termenului de perimare printr-o simplă cerere de suspendare voluntară care ar suspenda la rândul ei și curgerea termenului de perimare.

În cazul unei suspendări legale sau judecătorești a executării silite [în ipoteza în care creditorul este sesizat, în prealabil, de către executorul judecătoresc cu o solicitare în vederea efectuării unui act sau a unui demers necesar executării silite] termenul de perimare își va relua cursul de la încetarea cauzei de suspendare. Durata de timp scursă înainte de momentul în care a intervenit suspendarea prin încheierea executorului judecătoresc urmează să fie luată în calcul după ce cauza de suspendare a încetat.

Cu atât mai mult termenul de perimare nu va începe să curgă în mod automat după încetarea unui caz de *suspendare legală* (ca urmare spre exemplu a derulării procedurilor privind darea în plată) sau după încetarea unei *suspendări judecătorești* a executării silite¹⁹.

În dezacord cu opinia exprimată în literatura de specialitate²⁰, suntem de părere că, termenul de perimare nu începe să curgă automat de la data la

¹⁹ A se vedea în acest sens T. Prahova, dec.civ.: 1286/2021 din data de 03.11.2021, online: <http://www.rolii.ro/hotarari/618c88fbe49009380a000048>.

²⁰ A se vedea G. BOROI, M. STANCU, *Drept procesual civil...*, p. 1230.

care executorul judecătoresc dispune suspendarea executării silite la solicitarea creditorului prin încheiere și nici după data încetării suspendării legale sau judecătorești a executării silite prin simpla trecere a unei perioade de 6 luni de zile între actele de executare succesive.

Un argument suplimentar în sensul că alin. (2) al art. 697 C.proc.civ. nu poate fi privit separat de alin. (1) al aceluiași articol, ci trebuie interpretat coroborat cu acesta ca o ipoteză juridică specifică ansamblului articolului 697 C.proc.civ., îl reprezintă art. 47 alin. (1) din Legea nr. 24 din 27 martie 2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative²¹. Acesta prevede că:

„... elementul structural de bază al părții dispozitive îl constituie articolul. *Articolul* cuprinde, de regulă, o singură dispoziție normativă aplicabilă unei situații date”.

Potrivit art. 48 alin. (1) și (2) din același act normativ:

„... în cazul în care din dispoziția normativă primară a unui articol decurg, în mod organic, mai multe ipoteze juridice, acestea vor fi prezentate în alineate distincte, *asigurându-se articolului o succesiune logică a ideilor și o coerență a reglementării. Alineatul*, ca subdiviziune a articolului, este constituit, de regulă, dintr-o singură propoziție sau frază, *prin care se reglementează o ipoteză juridică specifică ansamblului articolului*”.

Cu toate că articolul 697 C.proc.civ. nu asigură o succesiune logică a ideilor și o coerență a reglementării din *denumirea marginală* a acestuia „*Termenul perimării*” rezultă că prin alineatul (2) s-a dorit legiferarea curgerii *termenului de perimare printr-o ipoteză juridică specifică ansamblului articolului* și nu instituirea unui nou caz suplimentar în care intervine perimarea.

²¹ Republicată în M.of.: 260 din 21 aprilie 2010.

Un alt argument în sensul că perimarea nu poate opera decât în condițiile dispozițiilor art. 697 alin. (1) C.proc.civ., îl reprezintă și faptul că, în mod constant, Curtea Constituțională²² a respins excepțiile de neconstituționalitate care vizează dispozițiile art. 697 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În *considerentele decisive* ale acestor decizii Curtea Constituțională reține spre exemplu prin Decizia nr. 416/2016 că

„... în motivarea excepției de neconstituționalitate reiese că autorul acesteia este nemulțumit de faptul că, față de vechea reglementare, nu poate cere el însuși, în calitate de debitor, constatarea perimării executării silite, deoarece Codul de procedură civilă condiționează intervenirea acestei instituții de solicitarea scrisă a executorului judecătoresc adresată creditorului. Față de această critică, Curtea reține că debitorul trebuie să execute de bunăvoie obligația sa stabilită prin hotărârea unei instanțe sau printr-un alt titlu executoriu, potrivit art. 622 din Codul de procedură civilă.

În caz contrar, aceasta se aduce la îndeplinire prin executare silită. În situația declanșării procedurii, debitorul, de regulă, nu are un interes în finalizarea executării silite în contra sa, singura parte interesată în executare fiind creditorul.

Așadar, Curtea reține că, prin reglementarea legală criticată intervenția perimării executării silite este circumstanțiată la atitudinea creditorului care, prin neîndeplinirea obligațiilor solicitate în scris de către executorul judecătoresc, lasă executarea silită în nelucrare timp de șase luni. *Termenul de perimare începe să curgă din momentul formulării solicitării de către executorul judecătoresc.*

În ceea ce privește susținerea potrivit căreia legiuitorul a lăsat la aprecierea unui participant la executarea silită, respectiv a executorului judecătoresc, prerogativa de a determina incidența instituției perimării și a efectelor acesteia, în cadrul executărilor silite pe care le efectuează, Curtea reține că dispoziția legală criticată dă expresie rolului activ al executorului judecătoresc, astfel cum s-a arătat în paragraful 18 din prezenta decizie.

²² CCR, dec.: 409/2022, în M.of.: 123 din 13 februarie 2023, CCR, dec.: 416/2016, în M.of.: 876 din 2 noiembrie 2016, CCR, dec.: 235/2018, în M.of.: 718 din 20 august 2018, CCR, dec.: 153/2019, în M.of.: 390 din 20 mai 2019.

Dacă executorul judecătoresc are obligația de a stăruii prin toate mijloacele prevăzute de lege pentru realizarea interesului creditorului, în egală măsură și părțile din această procedură trebuie să își îndeplinească obligațiile prevăzute de lege.

În privința creditorului Curtea reține că, potrivit art. 647 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă,

„... acesta are obligația să acorde executorului judecătoresc, la cererea acestuia, sprijin efectiv pentru aducerea la îndeplinire, în bune condiții, a executării silite, punându-i la dispoziție și mijloacele necesare în acest scop, iar în privința debitorului, acesta trebuie să se conformeze titlului executoriu.

În concluzie, perimarea operează ca o sancțiune pentru inactivitatea sau neglijența creditorului care a fost încunoștințat, în scris, de obligațiile sale de către executorul judecătoresc”²³.

Totodată, prin Decizia nr. 409/2023 Curtea Constituțională statuează că

„... prin reglementarea legală criticată, intervenția perimării executării silite este circumstanțiată la atitudinea creditorului, care, prin neîndeplinirea obligațiilor solicitate în scris de către executorul judecătoresc, lasă executarea silită în nelucrare timp de 6 luni. Termenul de perimare începe să curgă din momentul formulării solicitării de către executorul judecătoresc”²⁴.

Se poate pune întrebarea însă, dacă în urma intervenirii unei suspendări voluntare a executării silite sau de la încetarea suspendării legale sau judecătorești a executării silite suspendarea ar putea dura o perioadă îndelungată de timp dosarul urmând a fi lăsat în nelucrare până în momentul în care creditorul va solicita, în scris, executorului continuarea executării silite în condițiile art. 701 alin. (5) C.proc.civ. creându-se o stare de incertitudine.

Pe de altă parte, nimic nu împiedică executorul judecătoresc ca după încetarea suspendării legale sau judecătorești a executării silite să solicite, în scris, creditorului formularea unei cereri scrise de continuare a executării silite.

²³ CCR, dec.: 416/2016, în M.of.: 876 din 2 noiembrie 2016, pg. 19 -21.

²⁴ CCR, dec.: 409/2022, în M.of.: 123 din 13 februarie 2023, pg. 23.

Astfel, din momentul la care creditorului i-a fost comunicată, *în scris, necesitatea formulării unei cereri de continuare a executării silite*, termenul de perimare de 6 luni al executării silite ar fi pus în mișcare.

Mai delicată este situația în care suspendarea executării silite a fost dispusă de executor la cererea creditorului. În perioada în care executarea este suspendată la cererea creditorului, executorul judecătoresc este împiedicat să efectueze orice act de executare, inclusiv comunicarea, în scris, a necesității aducerii la îndeplinire a unui act de procedură sau a unui demers necesar executării silite. Și atunci se pune în mod firesc întrebarea, cât timp poate dura suspendarea executării silite la cererea creditorului?

Am fi tentați să spunem că după 6 luni de zile executorul judecătoresc ar putea să solicite în scris creditorului formularea unei cereri scrise de continuare a executării silite punând astfel în mișcare curgerea termenului de perimare.

Cu toate acestea, nu se poate deduce niciunde, din cuprinsul legii, că o suspendare voluntară a executării silite ar putea dura o perioadă maximă de 6 luni de zile.

Suspendarea la cererea creditorului nu poate dura totuși o perioadă nedeterminată de timp, *ad infinitum*.

În lipsa unor prevederi legale clare, trebuie observate dispozițiile art. 708 alin. (2) C.proc.civ. care prevede că „... după încetarea suspendării, prescripția își reia cursul, socotindu-se și timpul scurs înainte de suspendare” și ale alin.(3) ale aceluiași articol care prevede că „prescripția nu se suspendă pe timpul cât executarea silită este suspendată la cererea creditorului următor”.

Cu alte cuvinte, termenul prescripției dreptului de a obține executarea silită, fie nu se suspendă, fie își reia cursul sens în care la împlinirea acestuia debitorul sau orice altă persoană interesată va putea invoca *prescripția dreptului de a obține executarea silită* de regulă pe calea *contestației la executare*.

În acest fel s-ar pune capăt unei stări de incertitudine generată de lipsa de stăruință a creditorului în continuarea executării silite.

V. Concluzii.

În considerarea celor arătate mai sus, condiția *sine qua non* pentru a pune în mișcare curgerea termenului de perimare este solicitarea scrisă adresată creditorului de către executorul judecătoresc, prin care acesta din urmă solicită efectuarea unui act sau demers necesar executării silite.

Termenul de perimare nu începe să curgă automat, de la data la care executorul judecătoresc dispune suspendarea executării silite la solicitarea creditorului prin încheiere și nici după data încetării suspendării legale sau judecătorești a executării silite prin simpla trecere a unei perioade de 6 luni de zile de la data încetării suspendării.

Dispozițiile art. 697 alin. (2) C.proc.civ. nu instituie un nou caz în care poate interveni perimarea executării silite ci, reglementează doar situația curgerii termenului de perimare.

Desigur, ar fi fost de dorit o reglementare mai coerentă a instituției perimării executării silite, prin instituirea clară a unor ipoteze diferite în care termenul de perimare ar urma să fie pus în mișcare nu numai la cererea scrisă a executorului judecătoresc și inclusiv în ipoteza suspendării voluntare a executării silite. De asemenea, ar fi fost de dorit instituirea unui termen cert a perioadei cât poate dura suspendarea executării silite la cererea creditorului.

În lipsa unei intervenții a legiuitorului instituția perimării executării silite va rămâne lipsită de multe dintre valențele practice însă nepăsarea legiuitorului nu poate fi suplinită prin interpretări jurisprudențiale și doctrinare mult prea elastice în raport cu conținutul actului normativ.